

HÖGSKOLAN
DALARNA

ÅRSRAPPORT 2013
NÄSTA GENERATIONS LÄRANDE

NÄSTA GENERATIONS LÄRANDE (NGL)

2013 var andra hela året som satsningen på Nästa Generations Lärande (NGL) varit igång i full skala på Högskolan Dalarna. Under året har 19 lärarledda projekt varit aktiva och dessa har engagerat omkring 100 personer, där den absoluta majoriteten är personal vid Högskolan Dalarna. Under våren och hösten 2013 enades styrgruppen för NGL programmet om finansiering för 12 stycken projekt som skall drivas under 2014.

I kunskapsområdet Teknikburna kunskapsprocesser studeras de förändringar som sker i kunskapsprocesser, hos och mellan individer och organisationer, i en tid när allt fler använder informations- och kommunikationsteknik. Forskarskolan som är ett samarbete mellan Högskolan Dalarna och Örebro Universitet har under 2013 varit i full gång med 13 doktorander och 1 post-doc.

I enlighet med Högskolan Dalarnas vision skall vi 2015 vara ledande inom Nästa Generations Lärande. Ett led i detta är spridningen av resultaten från forskning samt utvecklingsprojekt inom ramen för NGL. Spridningen internt sker via bland annat via presentationer, information och seminarier kring projekten och forskningen. Den externa spridningen sker genom studiebesök, konferensdeltagande samt anordnandet av konferenser och seminarier.

Under 2013 har högskolan haft ett 30-tal studiebesök från externa parter (företag, organisationer samt andra lärosäten, såväl svenska som utländska)

2012 anordnades en nationell konferens kallad Next Generation Learning Conference 2012, en konferens som även anordnades 2014. Under 2013 sattes riktlinjer, teman för konferensen, och antalet accepterade bidrag stannade vid 60 stycken. Detta tillsammans med flertalet internationellt kända huvudtalare utgjorde en solid grund för det fortsatta arbetet med och genomförandet av Next Generation Learning Conference 2014.

Erik Brunnert Walfridsson
Programledare, NGL programmet

I kunskapsområdet Teknikburna kunskapsprocesser studeras de förändringar som sker i kunskapsprocesser, hos och mellan individer och organisationer, i en tid när allt fler använder informations- och kommunikationsteknik.

INNEHÅLL

HÄLSA OCH SAMHÄLLE 6

Brukarkunskap och evidens – en breddad syn på kunskap för den nya generationens lärande
Flexibla undervisningsformer i samarbete med Hargeisa Universitetet, Somaliland

INDUSTRI OCH SAMHÄLLE 8

Nästa generations fysikföreläsningar
Projektet Rollspel – baserat på verkliga fall för undervisningen i arbetsvetenskap

SPRÅK OCH MEDIER 10

Fankulturen som informella lärmiljöer på internet: En studie bland Högskolan Dalarnas språkstudenter
Internationalisering genom språkundervisning
Ljudets kommunikativa potential i nätbaserat lärande
Nätbaserad bedömning
Seamless Open Language Application
Svenska inlärares svårigheter vad gäller uttal och perception av talad franska
Teaching the Chinese Writing System in Web-Based Education
Att lära sig tyska via chatt – sambanden mellan språklig interaktion och språkinläring

UTBILDNING OCH HUMANIORA 16

Gestaltande redovisningsformer på Nätcampus
Något går förlorat men vad? – En analys av lärares upplevelser av nätbaserad undervisning utifrån begreppet rum och tid
Nätcampus

Årsrapport 2013
Nästa Generations Lärande

Tryck: Strålin
Foto: Matton Images, Jan Svärdhagen, Hannes Forssell, Jonathan Bergkvist

HÄLSA OCH SAMHÄLLE

Brukarkunskap och evidens – en breddad syn på kunskap för den nya generationens lärande

Ulla-Karin Schön

Syftet med projektet var att göra erfarenhetsbaserad kunskap tillgänglig för studenter, yrkesverksamma och för forskare genom att använda digital teknik. Projektet kan kategoriseras som en del av fokusprojektet NGL inom hälso- och sjukvården samt vårdutbildning och även samproduktionsprojektet Samarbete med landsting för utveckling av lärande och kommunikation inom vården. Fokus i projektet spände över både hälso- och sjukvårdens och socialtjänstens område.

Genom att identifiera och kommunicera information utifrån brukarnas position inom socialtjänst och hälso- och sjukvård, har projektet fått fram kompletterande kunskap som såväl studenter, lärare som forskare har stor nytta av. Detta kan leda till att Högskolan Dalarna på sikt blir en nätbaserad, nationell mötesplats för erfarenhetsbaserad kunskap inom det socialpsykiatriska området. Projektet har bidragit till att högskolan kan ligga i framkant med en breddad syn på kunskap för sina studenter och forskare och samtidigt vara ett stöd till en lärande praktik i vården och socialtjänsten.

Projektet har genomförts under tre år, framförallt inom Socionomprogrammet, men kan även användas i andra utbildningar. En välfungerande och mångsidig erfarenhetspanel har bildats och är tänkt som en resurs för hela Högskolan Dalarnas studenter och personal. Den har deltagit i undervisningen och anlitats som föreläsare, respondenter och reflektörer. Deltagarna har även anlitats vid validering av enkäter i forskningsprojekt och kommentatorer på forsknings-pm. Studenter, lärare, forskare och praktiker har varit mycket positiva till den kunskap panelen har bidragit med.

Målet är att den virtuella mötesplatsen för utbyte av erfarenhetsbaserad kunskap ska fortsätta att utvecklas och utnyttjas av studenterna i undervisningen. En rad filmer har spelats in och används i olika utbildningar. Projektet har på uppdrag av Region Dalarna utbildat personal i kommuner och landsting kring erfarenhetsbaserad kunskap och dess betydelse i en evidensbaserad praktik.

Flexibla undervisningsformer i samarbete med Hargeisa Universitetet, Somaliland

Marie Klingberg Allvin

Högskolan Dalarna har beviljats medel från Sida i syfte att stärka barnmorskeutbildning i Somaliland. En grupp från Högskolan Dalarna besökte två lärosäten för att se vilka möjligheter det fanns för att kunna bedriva webbaserad utbildning mellan Sverige och Somaliland. Efter genomförda utbyten bedömde man att det i nuläget går att bedriva utbildning online vid Hargeisa Universitet och att det finns goda möjligheter att utveckla förutsättningar vid Amoud Universitet.

Syftet med föreliggande projekt var att på de båda lärosätena i Somaliland i) definiera vilka flexibla undervisningsformer som var lämpliga för webbaserad utbildning, ii) definiera vilket stöd lärarna, IT-personalen och studenterna behövde för att bedriva webbaserad utbildning och iii) genomföra en forskningsmetodkurs i samarbete med de båda lärosätena.

Det genomförda projektet har koppling till Samproduktionsprojekt och då specifikt Samproduktion av utbildning med utvecklingsländer för hållbar utveckling. Projektet har fungerat som en första del i en mastersutbildning för blivande barnmorskelärare vid Universitet i Hargeisa och Amoud. De tre första kurserna i mastersprogrammet har genomförts inom ramen för projektet, som beviljats NGL-medel under 2012-2013.

I november 2013 beviljade Sida 4.2 miljoner för att de återstående 5 kurserna i mastersutbildningen ska kunna genomföras. Dessutom kommer medlen att gå till en utvärdering av de använda undervisningsformerna. En delegation med rektorerna från de båda universiteterna i Somaliland kommer till Högskolan Dalarna i juni 2014 för att diskutera fortsatta samarbeten, även inom andra ämnesområden.

Den webbaserade tekniken och pedagogiken som Högskolan Dalarna har utvecklat har varit lätt för studenterna i Somaliland att ta till sig och det, i kombination med support från NGL centret, har gjort att projektet genomförts med god kvalitet.

INDUSTRI OCH SAMHÄLLE

Nästa generations fysikföreläsningar

Markku Jääskeläinen, Andreas Lagerkvist

Syftet med projektet var att omorganisera kurserna Fysik A och Fysik B vid tekniskt-naturvetenskapligt basår så att de centrerades kring studentaktiva undervisningsformer.

Fysikkursernas innehåll har delats in i olika "moduler". Modulerna hänger samman utifrån ämnesområde, och inom varje modul har olika nyckelbegrepp inom fysiken identifierats. Undervisningen har sedan organiserats kring de här nyckelbegreppen. Stor vikt har lagts vid studenternas läroprocess, att den utvärderas och utvecklas.

Inom varje modul har frågebanks och annat material utvecklats för att stödja lärandet. Framför allt har man arbetat med mentometerfrågor vid föreläsningar, mestadels genom metoderna Peer-Interaction och Concept Sequences.

En stor insikt under arbetet var att man antagligen behöver spela in delar av föreläsningarna för självstudier, för att kompensera att tid ägnas åt mentometerfrågor och diskussioner. Vissa delar av kursinnehållet, som inte ingick i projektet, påverkas av reformerna och skulle behöva bearbetas för att harmoniera med målen.

En annan insikt var att de undervisningsmetoder som oftast används kan förbättras genom att interaktiva element vävs in i processen. För att ta ett exempel, så kan studenterna få gissa vad som händer i en situation varefter en simulering/visualisering visar vad som faktiskt kommer att hända. Efteråt får studenterna svara på följdfrågor som bygger på hur de tolkar och analyserar det de sett. Inom projektet har programmet Algodoos använts för att göra simuleringar, och programmet har nu installerats i högskolans streamingsalar.

Sex olika tester, som kan användas för att mäta och utvärdera kunskap, har översatts och vid behov språkligt anpassats till svenska förhållanden. En frågebanks med sammanlagt 122 frågor har byggts upp, fördelat på de olika ämnesområdena. Arbetet har dessutom gett erfarenhet av hur man framgångsrikt väver in mentometerfrågor i den praktiska undervisningen och hur man planerar föreläsningen med de studentaktiva momenten i åtanke.

Projektet Rollspel – baserat på verkliga fall för undervisningen i arbetsvetenskap

Marie Åberg, Karl Gummesson, Ing-Marie Andersson

Undervisningen i arbetsvetenskap har bland annat kurser kring arbetsmiljöfrågor. Kursen "Arbetsmiljö – grundkurs 7,5 hp" ska leda till att man ska kunna diskutera arbetsmiljöproblematik och komma till insikt om hur människan påverkas av olika arbetsmiljöer. Under 2012 arbetade Arbetsvetenskap i NGL-projektet "Visualiserat utbildningsmaterial för undervisningen i arbetsvetenskap" med att ta fram ett visuellt material som illustrerar en åtgärdsstrategi, som bygger på ett antal exempel från verkliga situationer. Projektgruppen har tidigare erfarenheter av produktion och användning av videobaserat utbildningsmaterial, men då främst riktat mot yrkesverksamma.

Syftet med projektet var att skapa ett rollspel som är tillgängligt via moderna medier – webbplatser eller appar för smarta telefoner, och som utgår från en tänkt verklig situation där studenterna kan föreslå lösningar för ett rehabiliteringsfall. Projektet har samarbetat med de företag och organisationer som varit intervjuade, nämligen Försäkringskassan, SSAB, Falu Kommun och Landstinget Dalarna.

Målet med projektet var att producera ett färdigt rollspel och en processbeskrivning av uppgiften som studenterna ska göra. En processbeskrivning har producerats, liksom fyra filmer i olika miljöer med fall från olika verksamheter och olika diagnoser. Eftersom intervjupersonerna ville vara anonyma valde man att låta andra personer förmedla berättelserna.

Resultatet från projektet visar hur Högskolan Dalarna kan bidra till att utveckla sin pedagogik i undervisningen och ligga i framkant genom att använda modern teknik. Det ger studenterna möjlighet att inhämta kunskap och arbeta med frågeställningar oberoende av lärarmedverkan i realtid. Det visar också hur man på ett effektivt sätt kan hämta erfarenheter från aktuell forskning och koppla den till undervisningen. Demonstrationsexemplet har relevans inte bara inom ämnet arbetsvetenskap utan även bredare inom högskolans ämnesområden.

Fallbeskrivningar av detta slag kan ge studenterna en helt annan upplevelse än att bara läsa om det i en kursbok. För ett fortsatt framtagande av filmer kunde det vara en bra idé att samarbeta med programmen i Mediehuset.

SPRÅK OCH MEDIER

Fankulturen som informella lärmiljöer på internet: En studie bland Högskolan Dalarnas språkstudenter

Chatarina Edfeldt, Anneli Fjordevik, Hiroko Inose

Grunden för en fankultur är att människor som brinner för ett visst ämne, exempelvis en TV-serie, samlas kring sitt stora intresse. Oftast sker detta på nätet. De skapar nya texter och översättningar tillsammans, och forumen fungerar i många fall som informella lärmiljöer. Exempel på fankulturer är fan fiction, fansub och scanlation.

Projektet byggde vidare på, och innebar en fördjupning av, resultat från gruppens tidigare NGL-stödda projekt "Nya generationers litterära världar" (2012). Syftet med det nya projektet var att få en bild av hur studenter på Högskolan Dalarna upplever dessa informella lärmiljöer, samt i vilken utsträckning de deltar i dem och vilka kunskaper de därmed anser sig förvärva. Vilka moment är det som driver studenternas motivation till egeninläring? Hur kan det inspirera och utveckla undervisningen på Högskolan Dalarna?

En viktig erfarenhet från projektet har varit att ta fram en enkät med relevanta frågor med entydiga svarsalternativ i Quick search samt att tolka resultaten utifrån olika kategorier. Enkäten visade att fler personer under 25 år känner till fan-aktiviteter jämfört med de som är över 25 år. Studenter i japanska känner i större utsträckning till dessa aktiviteter än studenter i de andra språken.

Sju studenter har djupintervjuats. Flera av dem pekade på språkkunskaperna de tidigt fått, framför allt i engelska. En student behövde inte plugga särskilt mycket under första terminens studier i japanska eftersom hen hade varit aktiv i olika fanaktiviteter och lärt sig ord och uttryck. Grammatikkunskapen hade inte utvecklats i lika stor utsträckning. En student påpekade också att man framför allt lär sig slanguttryck. Förutom de rent språkliga färdigheterna vittnade de flesta om att man utökar sina kulturella kunskaper, kunskaper som inte alltid går att läsa sig till i skolan eller i uppslagsverk. På frågan om kopplingen mellan lärande på nätet och lärande på universitet/högskola pekades på vikten av att kunna söka relevant information och vidare på möjligheterna att producera något, till exempel en text, tillsammans och lära av varandras feedback.

Analyserna av intervjumaterialet pågår och detta arbete kommer att fortsätta under det följdprojekt som beviljats NGL-medel under 2014.

Internationalisering genom språkundervisning

Mariya Niendorf, Masako Thor, Rieko Saito

Studenterna, inte minst de svenska, behöver en lärandemiljö där de kan möta andra kulturer och samtidigt utveckla större medvetenhet om sig själva. Genom att använda nya kommunikationstekniker och på det viset integrera internationaliseringen i undervisningen får de möjlighet att uppleva sådana kulturmöten.

Under VT12 gjordes två pilotstudier vid den japanska avdelningen, Akademin Språk och medier där några studenter som läste japanska interagerade med de utländska studenterna som också läser japanska vid lärosäten i andra länder. Dessa två pilotstudier visade att studenterna fick möjlighet att använda språket aktivt och att de dessutom fick kunskap om andra kulturer.

Innevarande projekt är en vidareutveckling av pilotstudierna, nu i samarbete med ett japanskt, ett kinesiskt och två koreanska universitet. Projektet hade en potential som går utöver det rent språkdidaktiska, och syftade till att skapa ett samarbete mellan flera internationella lärosäten för att förbättra kvaliteten av utbildningen och stärka studenternas interkulturella kompetenser. Resultatet kommer att vara till nytta för både lärare verksamma inom språkundervisning och inom andra utbildningsområden. Projektets resultat har presenterats vid en rad konferenser/seminarier.

För ett lyckat internationellt utbyte i språkundervisning med hjälp av nya kommunikationstekniker, är följande punkter väsentliga:

- Att ha kännedom om studenternas språkliga nivåer och personligheter.
- Att välja ett IT-system som lätt hanteras av alla.
- Att välja teman eller variera teman så att alla studenters intressen tillgodoses.
- Att klargöra syftet med det internationella utbytet och att ge tydlig information inför aktiviteterna.
- Att integrera utbytet i en ordinarie kurs för att ge möjlighet till alla studenter så att alla vågar delta.

Fördelar med internationella utbyten med hjälp av nya kommunikationstekniker:

- Studenterna får möjlighet att öva sin sociokulturella och kommunikativa kompetens på riktigt, hemifrån, utöver det språkdidaktiska.
- Lärarna kan upptäcka sina studenter ur nya aspekter genom utbytet med studenter från andra länder. Många svenska studenter var bra på att uttrycka sina åsikter i diskussioner, men sämre på att formulera sina tankar i uppsatser, att föra diskussioner och att använda sig av hövliga uttrycksätt.

Ljudets kommunikativa potential i nätbaserat lärande

Johnny Wingstedt

Hur kan kunskaper om ljudets kommunikativa berättande funktioner och potential, i samverkan med bild, användas för att utveckla audiovisuella lärandemiljöer online?

Utgångspunkten för projektet har varit att studera hur tekniska och berättande principer relaterade till ljud, så som de exempelvis tillämpas i film och datorspel, kan användas för att utveckla lärandet och den nätbaserade kommunikationen mellan olika individer. Detta har gjorts genom att utgå ifrån ett par befintliga nätbaserade lärmiljöer (Musik- och ljuddesign och Japanska) vid Högskolan Dalarna. Sammanlagt 16 lektioner/föreläsningstillfällen ingick i undersökningen. Åtta lärare bidrog med två lektioner/föreläsningar var. Hälften av dessa "producerades", hälften genomfördes "som vanligt" så att förutsättningarna skulle kunna jämföras med varandra. Med hjälp av en enkät undersöktes sedan studenternas upplevelse av närvaro, delaktighet, eget engagemang med mera i den audiovisuella lärandemiljön.

Det statistiska materialet blev ganska komplext av flera skäl – lärandesituationerna varierade, liksom de tekniska förutsättningarna, gruppstorlek, lektionsupplägg och lärarnas individuella olikheter i sina olika tekniska lösningar.

Det visade sig emellertid att ljudmiljön har betydelse för upplevelsen av "närvaro" i audiovisuella lärandemiljöer. Studenterna upplevde en förhöjd grad av närvaro när den talade rösten präglades av faktorer som exempelvis närhet, rikt frekvensomfång, klarhet, jämn fokuserad ljudnivå och djupare resonans. Dessa faktorer är således inte enbart av ljudteknisk karaktär. Dessa erfarenheter kan leda till närmare studier av sambandet mellan design av audiovisuella miljöer och lärande.

En annan viktig erfarenhet var att delar av ämnesrådets komplexitet har blivit mer uppenbara. Vi har fått ökad kunskap om hur området ska undersökas vidare. En viktig del av projektets resultat blir därför en utvärdering av hur själva metodesignen har fungerat.

Nätbaserad bedömning

Charlotte Lindgren

All språkundervisning utom den engelska på språkavdelningen inom Högskolan Dalarna är nätbaserad. Under höstterminen 2011 gjordes en undersökning, inom ramen för ett NGL-projekt, kring nätbaserade bedömningsformer som används vid examination. Undersökningen visade att det på språkavdelningen fanns många olika sätt att examinera på. Många lärare som undervisar i språk vid högskolan saknar helt eller delvis en utbildning i språkdiraktik. Å andra sidan har många lärare lång erfarenhet av undervisning som de kan ta hjälp av.

Språklärarna använder sig av olika bedömningsformer som är anpassade till nätbaserad undervisning, men som inte har med språkdiraktik att göra. Skälen är många och varierande. Man vill spara tid, använda den nya tekniken, säkerställa att det är rätt student som svarar, kanske också "tvinga" studenterna att närvara vid seminarierna, och så vidare. En återkommande öm punkt i diskussionen var dessutom att, när studenterna når en viss nivå, examineras de oftast inte "bara" i språk utan även i exempelvis litteratur. "Språket" är då bara ett delmål eller en del av ett delmål, det kan till exempel stå "på godtagbar franska" i kursplanen. Här kan en handbok vara till stor nytta för att få en samsyn kring nätbaserad bedömning.

Projektet utgick ifrån en internationell litteraturstudie rörande nätbaserad examination och samtal med olika specialister. Ett av målen var att anordna en workshop om nätbaserad bedömning, vilket också skedde den 9 oktober 2013 med cirka 50 deltagare. Ett andra mål var att skriva en handbok om nätbaserad bedömning. Målsättningen var också att skapa en grund för ett vidare samarbete bland intresserade lärare tillsammans med högskolans högskolepedagogiska utvecklingsledare. Ett seminarium kring detta är planerat i samband med att handboken släpps.

Seamless Open Language Application

Olga Viberg

Vid Högskolan Dalarna sker språkundervisning oftast online med 1-2 undervisningstimmar per vecka. Dessa förutsättningar gör det svårt för läraren att kunna erbjuda kvalitet på språkundervisningen och motivera studenter att läsa vidare. Det finns behov av nya arbetsformer och arbetsmaterial som är anpassat till modern teknik.

Redan idag kan man hitta en del populära språkapplikationer, som exempelvis Babbel, Busuu och Memrise. Sådana applikationer används av Högskolan Dalarnas språkstudenter, men oftast är de dåligt anpassade till de formella kursmålen. Det saknas också applikationer som går att använda på alla sorters mobila enheter.

Syftet med projektet har varit att utveckla en webbaserad applikation för en specifik kurs, Ryska för nybörjare 1. Den uppfyller ovanstående krav och strukturen är dessutom anpassad till andra språkkurser på grundnivå. Applikationen erbjuder studenter stöd med hjälp av bland annat bild och ljud.

En första prototyp blev färdig till höstterminen 2013. Prototypens design samt materialutvecklingen (ljud, bilder, text) och den tekniska utvecklingen tog mer tid än förväntat. Det berodde dels på att flera aktörer varit involverade, dels var det svårt att från början uppskatta tidsåtgången för utveckling av mjukvara.

De tidiga resultaten visar på en mycket positiv feedback från studenterna när det gäller prototypens innehåll. För att kunna använda prototypen krävs bra uppkoppling, annars kan man exempelvis få problem

med ljudet. Därför utvecklas nu versioner som går att använda även när man inte är uppkopplad. Tack vare projektet har en stor del av det mest tidskrävande programmeringsarbetet redan gjorts, vilket kan användas om man vill utveckla andra liknande applikationer.

Svenska inlärares svårigheter vad gäller uttal och perception av talad franska

Monika Stridfeldt

Ordet har en svag fonologisk ställning i talad franska, jämfört med exempelvis talad svenska, engelska och tyska. Det är inte bara underordnat stavelsen, utan även rytmgruppen. Tidigare forskning visar att när man lyssnar på ett språk, lyssnar man enligt en viss rytm. I franskan bör man fästa sin uppmärksamhet på slutet av rytmgruppen, men när man lyssnar på svenska bör man istället fokusera lyssnandet på betonade stavelser. Svårigheterna att förstå ett främmande språk beror till stor del på svårigheten att ändra lyssningsrytm.

Huvudsyftet med projektet var att ta fram ett vetenskapligt underlag för utveckling av undervisningsmetodik och läromedel, såsom datorbaserade träningsmetoder för studenterna. Projektet ingår i ett större internationellt projekt om inlärares franska uttal, "InterPhonologie du Français Contemporain". I nuläget ingår ett tiotal språk, och jämförelser kan därför göras mellan inlärare med olika modersmål.

Som en del i projektet har ett perceptionstest tagits fram, för att undersöka i hur hög grad och på vilket sätt franskans prosodi (stavelsernas längd, styrka, tonhöjd och hörbarhet) försvårar de svenska studenternas uppfattning av talad franska. Testet har genomförts på 29 studenter, men analysen har bara påbörjats.

Utöver detta spelades 27 svenska studenters franska uttal in. De utgör nu basen för fortsatta studier och didaktiska tillämpningar. Inspelningarna, och en första analys av dem, presenterades vid ett projektmöte i Paris i december 2013. Det finns en liknande inspelning med infödda fransktalandes uttal, vilket underlättar jämförelser.

Projektet förlöpte i stort sett enligt projektplanen, men det var svårt att hitta studenter som hade tid att delta. Under höstterminen integrerades därför inspelningarna i undervisningen, även om deltagandet naturligtvis var frivilligt. Tekniska problem med den plattform som skulle användas för inspelningarna bidrog ytterligare till att arbetsprocessen försenades.

Teaching the Chinese Writing System in Web-Based Education

Man Gao, Lung-Lung Hu, Tao Yang, Jia Yan

This project addresses two closely related issues. One issue concerns the technical difficulties of teaching Chinese characters online. The second issue is pedagogic: there is no efficient and effective method of teaching Chinese characters online to adult students of Chinese as a foreign language.

A very important component of teaching Chinese to beginner students is that the teacher explains the structure, stroke composition and stroke order of new characters. In the traditional classroom, teacher demonstrations and student practice can be done using the blackboard/ whiteboard: in the virtual classroom, it is difficult to implement these activities properly and effectively.

The first goal of this project was to search for alternative tools or functions that could replace the mouse and whiteboard in Adobe Connect for the teaching of Chinese characters. Writing pads and rotatable webcams were identified as being such tools. A writing pad gives a much better "writing" effect (better character lay-

outs) than a mouse. The problem with a writing pad is that students cannot see the direction of individual stroke writing: this problem was solved with the use of the webcam.

A new pedagogical approach has also been proposed as part of the project as a means of inspiring students' curiosity about the origins of Chinese characters, activating the visual process, and enhancing the connection between image and sound when students learn new characters. The outcome appears to be quite clear: students in the seminars have shown an unexpected strong interest in studying new Chinese characters either by following the theories from Chinese etymology about radicals or by creating and developing their own explanations of the new characters. Overall, the project ran quite smoothly.

Att lära sig tyska via chatt – sambanden mellan språklig interaktion och språkinläring

Christine Fredriksson

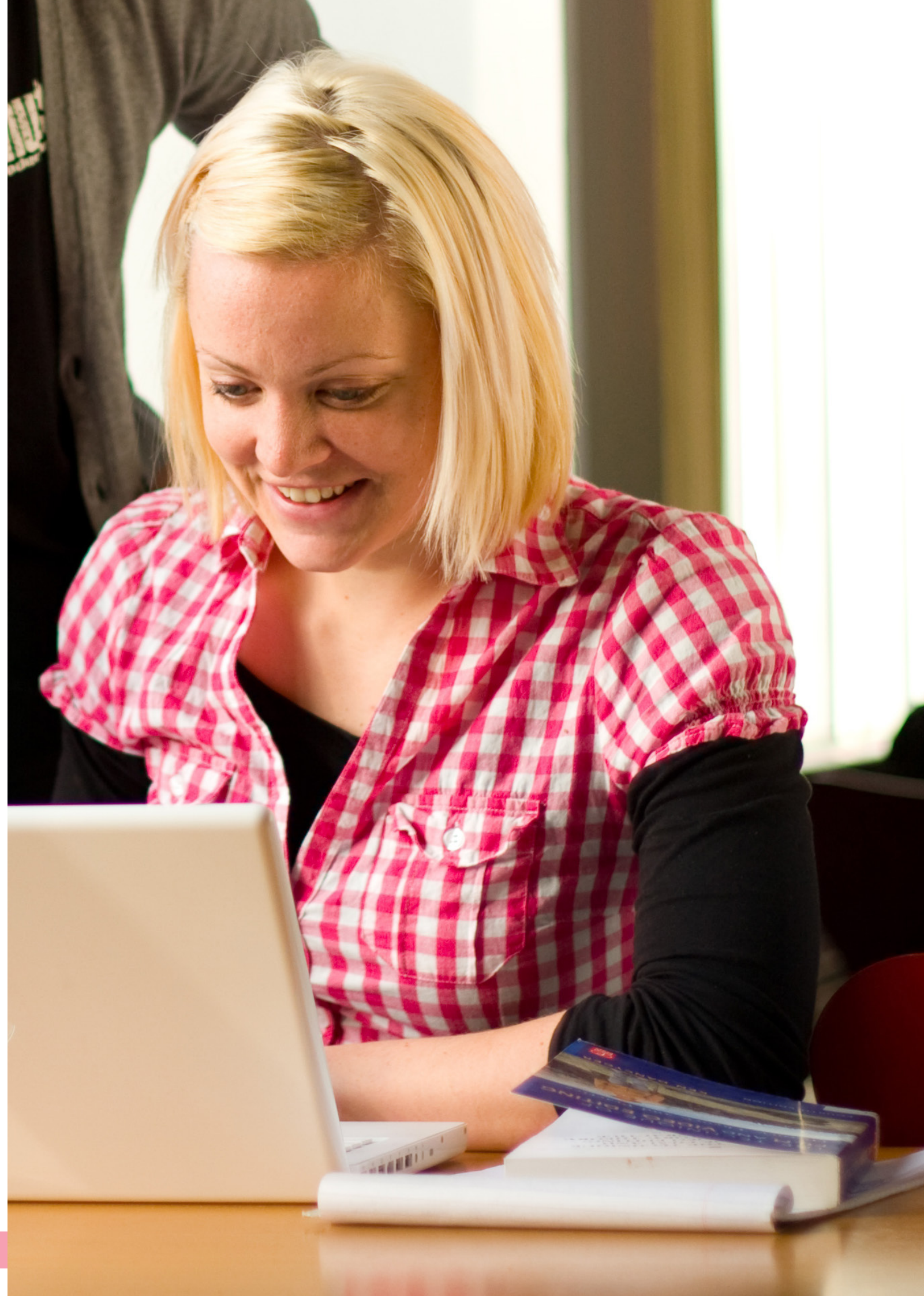
Projektet är en fortsättning på projektet "Om kollaboration, interaktion och meningsskapande i synkrona skriftliga chattar på L2-tyska" och ett delprojekt inom "Digitala samtalskulturer inom nätbaserad språkundervisning". Det är en fördjupning i studenters språkliga interaktion i nätbaserade akademiska seminarier som genomförs via skriftliga chattar.

Kommunikationsformen studerades ur ett språkinlärningsperspektiv för att se om de interaktionserbjudanden i chatt som förekommer utnyttjas för lärandet. I projektet ingick också att producera en handbok med riktlinjer för en bättre nätkommunikation mellan studenter med olika språklig bakgrund.

All tyskundervisning på Högskolan Dalarna sker på distans via webben och samtidiga skriftliga chattar mellan svenska och tyska studenter är vanliga i lärandesituationen. Studentens möjligheter att lära sig nya språkliga uttryck och utveckla sina kunskaper i det nya språket påverkas av samtalspartnerns språkliga kompetens och faktorer kopplade till kommunikationssituationen. Det är detta som projektet har lagt fokus på.

Studien baserades på en autentisk undervisningssituation i en av högskolans nätbaserade kurser i tyska. Den belyste flera aspekter av interaktionen mellan studenterna och gjorde en koppling mellan olika externa faktorer (studenternas språkliga och kulturella bakgrund, samtalsämne, input och interaktionsstruktur och chattens erbjudande till interaktion) och kognitiva processer, som aktiverades och som antogs bidra till språkinläring.

Projektets resultat kan bidra till att bättre anpassa seminarierna till studenterna så att de ska kunna lära sig av interaktionen i chattarna. Även om skriftliga chattar bara är en av de kommunikationsformer som används i undervisningen, kan resultaten ge viktiga impulser för studenterna att mer medvetet reglera sin interaktion i kommunikationen via datorn. På sikt kan kunskaperna från projektet vara underlag för att förbättra och höja kvaliteten på undervisningen.

UTBILDNING OCH HUMANIORA

Gestaltande redovisningsformer på Nätcampus

Susanne Rosén

Projektet ingår som en del i NGL-projektet Nätcampus – framtidens högskoleundervisning, och syftar till att undersöka problem och möjligheter som kan uppstå vid seminarieverksamhet som bedrivs nätbaserat och på campus samtidigt.

Inom lärarprogram sker delar av undervisningen, liksom redovisningar, i gestaltande form. För att de som väljer nätbaserad undervisning och de som väljer undervisning på campus ska mötas och kunna ta del av varandras redovisningar samtidigt, behöver former för detta utvecklas. Hur kan olika gestaltande undervisningsformer användas i nätcampusundervisning och på vilka sätt kan studenter utveckla förmågan att använda dessa? Hur kan gestaltande, betyggrundande redovisningar bedömas och vad är det som bedöms?

Målet för projektet har varit att utveckla gestaltande undervisnings- och redovisningsformer i nätcampusundervisningen. Ett delmål var att utveckla former för interaktivitet mellan deltagare på campus och nätet där olika uttrycksformer och medieringssätt samverkar. Ett annat delmål var att utarbeta bedömningskriterier för gestaltande moment som är examinerande.

Projektet valde att fokusera på kursen Didaktik och ledarskap för grundskollärare i förskoleklass och åk. 1-3. Här ingick gestaltande redovisning och vissa studenter läste via nät och andra på campus. Lärare som medverkade i redovisningstillfällen på nätcampus intervjuades, liksom ett antal medverkande studenter. Under hela 2013 kartlades fortlöpande erfarenheter av gestaltande undervisningsformer och redovisning. Underlag har tagits fram för att utforma bedömningskriterier för gestaltande moment som är examinerande.

De som läste via nätet uppskattade att ta del av olika undervisningsformer och att möta campusstudenterna, som å sin sida fick erfarenhet av kommunikation i Connect. Samspelet mellan studentgrupperna begränsades av tekniken, inte minst på grund av ljudkvaliteten. Undervisning på nätcampus kräver mycket planering och bara ett fåtal lokaler har kunnat användas på grund av deras utformning. Därför behövs tid för samråd med tekniskt ansvariga, systemutveckling och tid att testa undervisningsformer i samråd med kursansvariga i olika kurser. Lokalerna behöver också anpassas bättre för nätcampusundervisning.

Något går förlorat men vad? – En analys av lärares upplevelser av nätbaserad undervisning utifrån begreppet rum och tid

Torsten Blomkvist, Roger Melin

Rum och tid är grundläggande erfarenhetskategorier där vi människor strukturerar alla våra vardagliga erfarenheter. Dessa kategorier har inte på ett teoretiskt sätt vägts in fullt ut när det gäller förståelsen av lärares upplevelse av att undervisa nätbaserat. I detta projekt tas den teoretiska utgångspunkten i Kants teori om åskådningsformerna rum och tid, samt Henri Lefebvres teori om sociala rum. I och med att dessa båda teorier, trots sina synbara olikheter, ser rumslighet och tidslighet som i någon mening avhängiga ett medvetande, blir personbegreppet, i betydelsen av ett förkroppsligat jag, central för studien.

Projektet avser att (i) teoretiskt strukturera och analysera universitetslärares upplevelser av den nätbaserade undervisningens lärandesituationer utifrån kategorierna rum och tid, samt (ii) utifrån analysen identifiera möjliga centrala kategorier av upplevelser för att tillgodose en vidareutveckling av lärandeplattformar inom nätbaserat lärande.

Den empiriska undersökningen består av intervjuer med nio verksamma högskolelärare där samtliga har erfarenheter av både campusbaserad och nätbaserad undervisning. Intervjufrågorna är konstruerade utifrån vissa aspekter av Kants och Lefebvres teorier. Detta innebär att frågorna dels är konstruerade utifrån antagandet att rum och tid utgör förutsättningar för erfarenheter, dels är fokuserade på fysiska, sociala och mentala dimensioner av rumslighet.

Projektet är inte avslutat ännu. Intervjuerna är genomförda och delvis bearbetade men inte fullständigt analyserade. Man kan dock konstatera att intervjuerna tyder på att analysen kan koncentreras till det personliga mötet och dess roll i lärandesituationer. Teoretiskt skulle man kunna ifrågasätta om ett nätbaserat möte kan ses som ett fullständigt möte mellan personer, då det inte inkluderar en upplevelse av relationen mellan den egna och andras kroppslighet. Intervjuerna ger indikationer på att lärarna lägger olika vikt vid det fysiska mötets betydelse för lärandet.

Nätcampus

David Lifmark

Projektet syftade till att undersöka problem och möjligheter vid seminarieverksamhet som bedrivs samtidigt nätbaserat och på campus, där ungefär hälften av studenterna medverkar på campus och övriga i Connect på en storbild. Projektet kom även att belysa samma problematik när föreläsningar gavs i Connect, vilket var möjligt i kurser med få deltagare på campus.

Studenter på både campus och distans ser positivt på att gränserna mellan undervisningsformerna delvis suddas ut, att det möjliggör lärande samtal som annars inte uppstår. Campusstudenter uppskattar flexibiliteten i att kunna medverka vid vissa seminarier via nätet. Även vissa nätstudenter kan medverka på campus om de så önskar, vilket uppskattas. Campusstudenter får inblick i hur nätbaserat lärande gestaltas, något som främst lärarstudenter värderar. Flera nätstudenter menar att de får en positiv känsla av att vara "där" i rummet, särskilt om man lyckas inkludera nätstudenterna i samtalet. De föredrar föreläsningar i Connect framför de från streamingsalarna, eftersom man där har möjlighet att ställa muntliga frågor, och även synas i bild.

Lärare som ansvarat för nätcampusundervisningen har delvis olika uppfattningar. De som i första hand ser de förluster som nätseminarier kan medföra, i jämförelse med campus, tycks i första hand se problemen. Är man ovan vid Connect kan den samtidiga uppmärksamheten på studenter i salen och på skärmen, och på teknik som kan krångla, påverka negativt. Lärare som är vana vid och trivs med nätundervisning ser i första hand tekniken som ett potentiellt problem vid nätcampus, men ser positivt på att samtidigt möta de två studentgrupperna. Utmaningen ligger då i att ge alla studenter lika mycket uppmärksamhet.

Ur ett kurs-, program-, och högskoleövergripande perspektiv kan nätcampus leda till positiva konsekvenser. Man kan anta att flexibiliteten kan bidra till fler sökande. Studenter kan välja studier via nätet eller på campus, från termin till termin, kurs till kurs och även inom kurs. En fullt utvecklad nätcampusundervisning bör även bidra till att högskolan får en position som ett ledande lärosäte i utvecklingen av nätbaserat lärande.

De problem som identifierats var främst av teknisk natur. Om högskolan väljer att satsa på nätcampus bör resurser tillföras, dels för regelbunden kontroll/underhåll av all utrustning, dels för supportpersonal som snabbt kan rycka in om teknikbekymmer uppstår.

HÖGSKOLAN
DALARNA

www.du.se/ngl